

Δελτίο Τύπου #10

11 Ιουνίου 2024

Τέχνες της θάλασσας: Έκθεση στην Αμοργό

14 - 22 Ιουνίου 2024

Εγκαίνια: 14 Ιουνίου, 19:00
Αθλητικός Ναυτικός και Πολιτιστικός Σύλλογος Αμοργού
Κατάπολα, Αμοργός

Επιμέλεια: Maurizio Borriello και Jacob Moe
Παραγωγή: Δίκτυο Αρχιπέλαγος

σε συνεργασία με τον Επαγγελματικό Αλιευτικό Σύλλογο Αμοργού

με την υποστήριξη του Costas M. Lemos Foundation, του Goethe-Institut Athen και του υπόλοιπου κύκλου υποστηρικτών του Δικτύου Αρχιπέλαγος

Αιγάλη, Κατάπολα, Αγία Άννα, Καλοταρίτσια. Τέσσερις κόμβοι αλιευτικής δραστηριότητας της Αμοργού.

Σε συνδυασμό με την ετήσια «Γιορτή του ψαρά» στα Κατάπολα, το Δίκτυο Αρχιπέλαγος εγκαινιάζει την έκθεση *Τέχνες της θάλασσας*, η οποία θα πραγματοποιηθεί από 14 έως 22 Ιουνίου στον Αθλητικό Ναυτικό και Πολιτιστικό Σύλλογο Αμοργού. Η έκθεση εστιάζει στη μακρά παράδοση της αλιευτικής δραστηριότητας του νησιού και τις σύγχρονες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι θαλάσσιες κοινότητές τους.

Σήμερα, η Αμοργός, όπως και τα υπόλοιπα κυκλαδίτικα νησιά, βρίσκεται σε κρίσιμη καμπή. Η δραματική μείωση των πληθυσμών των ψαριών λόγω της υπεραλίευσης, η ρύπανση των ακτών, η υποβάθμιση των φυσικών πόρων και η καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς, που επιδεινώνονται από την ανεξέλεγκτη τουριστική ανάπτυξη, συνιστούν άμεσες απειλές για την περιοχή. Παράλληλα, τα τελευταία χρόνια οι ευρωπαϊκές επιδοτήσεις για την αποτροπή της υπεραλίευσης έχουν οδηγήσει στην καταστροφή των καΐκιών μειώνοντας ραγδαία τον παραδοσιακό αλιευτικό στόλο από τη δεκαετία του 2000.

Καθώς η κοινωνία και το περιβάλλον αλλάζουν ραγδαία, απαιτούνται νέα μοντέλα πολιτιστικής και περιβαλλοντικής δράσης. Οι εναπομείναντες Αμοργιανοί ψαράδες έχουν ήδη προτείνει και υιοθετήσει ένα διαφορετικό σχέδιο δράσης, κατά το οποίο σταματούν την αλίευση τους μήνες Απρίλιο και Μάιο, τη βασικότερη περίοδο αναπαραγωγής των ψαριών, και αντ' αυτού χρησιμοποιούν τα καΐκια τους για τον καθαρισμό παραλιών μη προσβάσιμων από τη στεριά.

Η έκθεση *Τέχνες της θάλασσας* στην Αμοργό καλεί τους κατοίκους και τους επισκέπτες του νησιού να εξερευνήσουν την αλιευτική κληρονομιά και να οραματιστούν ένα βιώσιμο μέλλον μέσα από οπτικοακουστικές και φωτογραφικές αρχειακές εγκαταστάσεις του Jacob Moe και φωτογραφίες-ντοκουμέντα του Maurizio Borriello, που επαναπροσδιορίζουν το θαλάσσιο περιβάλλον των Κυκλάδων ως παλιμψηστο γνώσης και πολιτισμού.

Δελτίο Τύπου #10

11 Ιουνίου 2024

Στις 16 Ιουνίου, σε συνεργασία με την Κινηματογραφική Λέσχη Αμοργού στο χωριό Βρούτση, παρουσιάζεται ένα πρόγραμμα προβολών ντοκιμαντέρ μικρού μήκους για τις αλιευτικές πρακτικές και τις ξυλοναυπηγικές δραστηριότητες στην Αμοργό και σε άλλες παράκτιες περιοχές.

Οι *Τέχνες της Θάλασσας* αποτελούν μια σειρά εκθέσεων στην Αμοργό και την Αθήνα σε επιμέλεια των Maurizio Borriello και του Jacob Moe, που παρουσιάζει το Δίκτυο Αρχιπέλαγος σε συνεργασία με τον Επαγγελματικό Αλιευτικό Σύλλογο Αμοργού και το Goethe-Institut Athen, με την υποστήριξη του Costas M. Lemos Foundation, του Goethe-Institut Athen και του υπόλοιπου κύκλου υποστηρικτών του Δικτύου Αρχιπέλαγος.

Προσεγγίζοντας «από τα κάτω» την ανεύρεση και τη διατήρηση της κοινοτικής κληρονομιάς, οι εκθέσεις *Τέχνες της Θάλασσας* αναδεικνύουν τις λιγότερο απτές και μνημειώδεις μορφές της ναυτικής κουλτούρας και των σημερινών ξυλοναυπηγικών, αλιευτικών και ναυτιλιακών κοινοτήτων στην Αμοργό, τα Κουφονήσια, την Πάρο, τη Σαντορίνη και τη Σύρο. Μέσα από αρχειακό υλικό, φωτογραφίες-ντοκουμέντα, ηχητικά κολάζ και ντοκιμαντέρ μικρού μήκους, οι *Τέχνες της Θάλασσας* υπογραμμίζουν τη σημασία τους στο παρόν και το μέλλον.

Τόσο το ιστορικό αρχειακό υλικό όσο και τα σύγχρονα οπτικοακουστικά τεκμήρια είναι το αποτέλεσμα της επιτόπιας έρευνας που διεξήχθη κατά τη διάρκεια του 2023-24 από το Δίκτυο Αρχιπέλαγος στο πλαίσιο του πρότζεκτ *Ναυτικές τέχνες των Κυκλάδων*, το οποίο παρουσιάστηκε αρχικά στη διαδικτυακή πλατφόρμα του οργανισμού ως [διαδραστικός ψηφιακός χάρτης](#).

Βιογραφικά Επιμελητών

Ο **Δρ. Maurizio Borriello** είναι ναυτικός εθνογράφος, ναυπηγός και φωτογράφος/βιντεογράφος ντοκιμαντέρ. Έχει εργαστεί σε διάφορα ναυτικά μουσεία και κέντρα συντήρησης πλοίων στη Νορβηγία αναστηλώνοντας ξύλινα πλοία που αναγνωρίζονται ως ιστορικοί ναυτικοί θησαυροί από τη Νορβηγική Διεύθυνση Πολιτιστικής Κληρονομιάς και έχει διεξαγάγει εκτεταμένη επιτόπια έρευνα σε ναυπηγεία στη Νοτιοανατολική Ασία, την Ινδία και τη Μεσόγειο. Η διδακτορική του έρευνα επικεντρώθηκε στην ανάπτυξη μιας βιώσιμης μεθόδου ναυπήγησης ξύλινων σκαφών, συνδυάζοντας σύγχρονες τεχνολογίες με τεχνικές που καταγράφηκαν και τεκμηριώθηκαν κατά τη συγκριτική εθνογραφική μελέτη του. Αυτή τη στιγμή εργάζεται ως εκπαιδευτής ναυπήγησης σκαφών στην Albaola Itsas Kultur Faktoria. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος στις Ασιατικές και Αφρικανικές Γλώσσες και έχει λάβει τον διδακτορικό του τίτλο του από το Πανεπιστήμιο της Naples l'Orientale.

Ο **Jacob Moe** είναι ντοκιμαντερίστας και αρχειονόμος. Είναι ιδρυτής και επικεφαλής ερευνητής του Δικτύου Αρχιπέλαγος, μιας πρωτοβουλίας για την έρευνα και τεκμηρίωση της οπτικοακουστικής κληρονομιάς, του πολιτισμού και της υλικής γνώσης στα νησιά των Κυκλάδων. Ως παραγωγός ταινιών και ραδιοφώνου, έχει συντονίσει επιτόπιες έρευνες και προγράμματα που βασίζονται στην τοπική κοινότητα στο Αιγαίο και στη Βραζιλία, σχετικά με θέματα όπως την άυλη πολιτιστική κληρονομιά, οι παραδοσιακές τέχνες και τα εγχώρια μέσα. Είναι κάτοχος πτυχίου Πολιτικών Επιστημών από το Pomona College, μεταπτυχιακού στην Κοινωνική Τεκμηρίωση από το Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνια, Σάντα Κρουζ, και έχει λάβει υποτροφίες για ανεξάρτητη έρευνα στο Πανεπιστήμιο του Σάο Πάολο και στην Ακαδημία Αθηνών, μεταξύ άλλων.

Δελτίο Τύπου #10

11 Ιουνίου 2024

Σχετικά με το Δίκτυο Αρχιπέλαγος

Τα νησιά του Αιγαίου είναι καταφύγια διασπορικού πολιτισμού, παραδοσιακής γνώσης και βιοποικιλότητας. Ωστόσο, σήμερα, επιταχυνόμενες αλλαγές όπως ο υπερτουρισμός και η παγκόσμια κλιματική κρίση ασκούν τοπικές πιέσεις σε αυτές τις παράκτιες κοινότητες, απειλώντας τα συστήματα γνώσης τους και τις περιβαλλοντικές ισορροπίες. Σε αυτό το πλαίσιο, το Δίκτυο Αρχιπέλαγος αντιλαμβάνεται τις Κυκλάδες ως εργαστήρια επιτόπιας έρευνας, προγραμμάτων φιλοξενίας, εκδόσεων, ψηφιακών έργων και δημόσιων προγραμμάτων. Η πρωτοβουλία λειτουργεί στη διασταύρωση των οπτικοακουστικών πρακτικών, της πολιτιστικής ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος, παρέχοντας ελεύθερη πρόσβαση στις ψηφιακές συλλογές της, ενώ παράλληλα συμβάλλει στην ανάπτυξη της τοπικής και περιφερειακής μνήμης μέσω των δράσεων τεκμηρίωσης και του δημόσιου προγράμματός της.

Για να ενημερώνεστε για την πορεία κάθε δράσης και να μαθαίνετε πρώτοι νέα από το πεδίο και τις επερχόμενες εκδηλώσεις του Δικτύου Αρχιπέλαγος, ακολουθήστε τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή επισκεφθείτε το archipelagonetwork.org.

Social Media:

Instagram: [@archipelago_net](https://www.instagram.com/archipelago_net)

Facebook: [@archipelagonet](https://www.facebook.com/archipelagonet)

LinkedIn: [Archipelago Network](https://www.linkedin.com/company/Archipelago_Network)

Vimeo: [@archipelagonetwork](https://www.vimeo.com/archipelagonetwork)

Mixcloud: [@archipelagonetwork](https://www.mixcloud.com/archipelagonetwork)

Για θέματα Τύπου, επικοινωνήστε με το Δίκτυο Αρχιπέλαγος στο comms@archipelagonetwork.org.